

■ ■ ■ månadens epiztel

SVA rapporterar denna gång om en mjältbrandsmisstanke hos hjort som kunde avskrivas, om en misstanke om elakartad lungsjuka hos ko som också kunde avskrivas och om den pågående massdödligheten bland japanska jätteostron på Västkusten. Epizteln är sammanställd av Mikael Propst, Staben för kommunikation, SVA.

MISSTANKE OM MJÄLTBRAND HOS DAVIDSHJORT

Misstanke om mjältbrand uppstod efter att mörkt blod sågs vid kroppsöppningar hos en död davidshjort. Misstanken kunde dock avfärdas efter undersökning på SVA, varefter hjorten obducerades och både den makroskopiska och

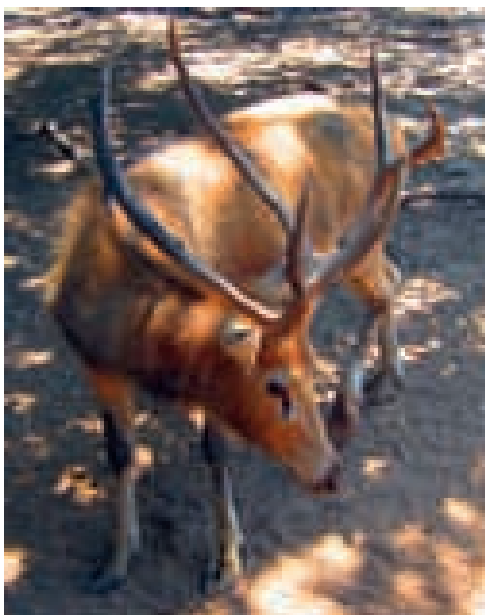

FOTO: DWIER DAVE

Davidshjortar är mycket känsliga för elakartad katarralfeber, vilket visade sig vara dödsorsaken för det importerade djuret.

den mikroskopiska bilden dominerades av blödningar, ökad kärlpermeabilitet och generaliserad vaskulit. De mest uttalade makroskopiska förändringarna påvisades i den submandibulära lymfknutan, i hjärnan och i mjälten.

Bilden är förenlig med elakartad katarralfeber och diagnosen bekräftades också med PCR. Hjorten stod i karantän utan kontakt med andra djurslag och blev antagligen smittad genom kontakt med får i sitt ursprungsland. Davidshjortar är mycket känsliga för MCF-virus (malignant catarrhal fever virus).

MISSTANKE OM ELAKARTAD LUNGSJUKA

Vid obduktion av en fem år gammal mjölkko uppstod misstanke om elakartad lungsjuka på grund av obduktionsfynden. Kons lungor visade tecken på kraftig lunginflammation med ökad konsistens, nekroser och kaverner i lungvävnaden samt fibrinutfällningar och blödningar på brösthinnan. Sjukdomsförloppet var hastigt och kon dog innan den hann undersökas av veterinär.

Elakartad lungsjuka orsakas av *Mycoplasma mycoides* och den akuta formen av sjukdomen ger upphov till grav fibrinös pneumoni med fibrintäckt brösthinna och ofta stora mängder exsudat i lungsäcken. Vid mer kroniskt förlopp ses nekroser och sekvestrar.

Inkubationstiden är vanligen två till tre veckor

■ ■ Telefonnumret till SVAs epizootologjour är 018-67 40 01.

■ ■ Detta nummer kan enbart användas då SVAs växel är stängd, dvs utanför ordinarie arbetstid. Epizootijouren ger råd och hjälp till veterinärer vid misstanke om epizootisjukdom. Provsvar eller allmänna råd kan inte ges på detta nummer.

men kan vara betydligt längre. Smittspridning sker huvudsakligen via direktkontakt med smittade djur och sjukdomen sprids långsamt inom en besättning. Den har inte funnits i Europa sedan 1999 utan förekommer främst i Afrika och Asien. Detta gjorde att misstankegraden i det här fallet betraktades som mycket låg, men med tanke på obduktionsbilden kunde sjukdomen ändå inte uteslutas utan provtagning. Prover från lungvävnaden undersöktes med PCR och odling, och smittämnet kunde inte påvisas.

MASSDÖDLIGHET BLAND JAPANSKA JÄTTEOSTRON

Under hösten 2014 har flera fall med hög dödlighet observerats bland japanskt jätteostron (*Crassostrea gigas*) längs den svenska Västkusten. På en odling där det finns unga exemplar av

japanska jätteostron observerade man samma sak. Inga andra arter av tvåskaliga djur tycks vara påverkade utan det är endast denna art som påträffats döda eller döende.

Göteborgs universitet (GU) har i samarbete med ostronodlingen direkt genomfört en inledande fältprovtagning och provinsamling för att undersöka skadornas omfattning och utbredning. Universitetet har under flera år följt denna nya arts etablering och spridning utmed svensk kust. I Norge har man på flera ställen också observerat hög dödlighet i flera vilda bestånd av japanska jätteostron norrut från den svenska gränsen upp mot Oslofjorden. Den första observationen av mortalitet i Sverige upptäcktes samtidigt som ändrade strömförhållanden inträffade, när en längre period med uppåtgående strömmar från bottenvatten ändrades till strömmar med mer sydgående riktning och utsötat vatten blev dominerande och fördes ner mot svensk kust. Salthalten sjönk i samband med detta snabbt från över 30 ner till 24 promille.

Internationella undersökningar har visat att japanska jätteostron är mycket mottagliga för en ny variant av ostronherpesvirus (OsHV-1 μ var) som först påvisades i Frankrike 2008. Inom EU pågår ett bekämpningsprogram i vissa länder för att förhindra sjukdomens vidare spridning. Ostronarten är också känslig för infektioner med bakterien *Vibrio aestuarianus*. Både dessa infektioner anses kunna orsaka hög dödlighet hos japanska jätteostron.

I Sverige pågår nu ett samarbete mellan HaV (Havs- och vattenmyndigheten), SVA, SMHI, GU och SJV för att utreda orsaken till den svenska massdödligheten. Anders Alfjorden på SVA är samordnare för dessa undersökningar på uppdrag av HaV. ■

Under hösten 2014 har flera fall med hög dödlighet observerats bland japanskt jätteostron (*Crassostrea gigas*) längs den svenska Västkusten.

Foto: ÅSA STRAND

noterat

Antibiotikaförsäljningen minskar i Europa

Statistik över försäljning av antibiotika för djur under 2012 i 26 europeiska länder redovisades i en rapport från den europeiska läkemedelsmyndigheten EMEA den 15 oktober. Samtidigt som försäljningen av antibiotika för djur sjunker i Europa med 15 procent 2010–2012 är den fortfarande avsevärt lägre i Sverige. Antibiotika-

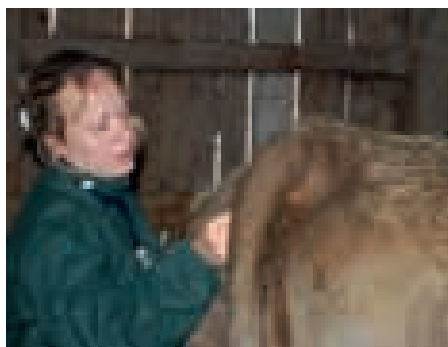

Foto: SUZANNE FREDRIKSSON

Försäljningen av antibiotika för djur sjunker i Europa, men är enligt EMEAs senaste rapport fortfarande avsevärt lägre i Sverige.

försäljningen totalt för alla deltagande länder var 143,8 mg/PKU. Motsvarande siffra för bara Sverige var 13,5 mg/PKU. PKU står för milligram antibiotika per populationskorrektionsenhet.

Information från Sverige har lämnats av SVA och Jordbruksverket. Den låga svenska siffran förklaras till stor del av att Sverige sedan lång tid arbetat med att på olika sätt förebygga sjukdom. Island, Norge, Finland och Sverige var de länder som hade lägst försäljning av antibiotika för djur i EMEAs rapport. ■